AYT Felsefe Denemeleri

5 deneme · 50 özgün soru · cevap anahtarı ve çözümler · 2027 YKS

Her deneme yedi ünitenin tamamından karma 10 soru içerir. Önerilen süre deneme başına **12 dakikadır**. Cevap anahtarı ve kısa çözümler son sayfalardadır; önce tüm soruları çöz, sonra kontrol et.

Tüm sorular Sosyologer tarafından özgün olarak hazırlanmıştır. ÖSYM çıkmış sorularından veya başka bir yayından alıntı içermez.

Denemelerin konu dağılımı

Ünite	Deneme 1	Deneme 2	Deneme 3	Deneme 4	Deneme 5
Felsefeyi Tanıma ve Felsefe ile Düşünme	1, 2	1, 2	1	1	1
Temel Konular ve Problemler	3, 4, 5	3, 4, 5	2, 3, 4, 5	2, 3, 4, 5	2, 3, 4, 5
MÖ 6. – MS 2. Yüzyıl	6	6, 7	6	6	6
MS 2. – MS 15. Yüzyıl	7	8	7	7	7
15. – 17. Yüzyıl	8	–	8	8	8
18. – 19. Yüzyıl	9	9	9	9	9
20. Yüzyıl	10	10	10	10	10

Cevap kâğıdı

Deneme	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Doğru	Yanlış
Deneme 1												
Deneme 2												
Deneme 3												
Deneme 4												
Deneme 5												

Denemeyi çözerken

- Süre tut: 10 soru için 12 dakika.
- Önce soru kökünü oku, sonra paragraftaki anahtar kelimeyi bul.
- İki şık arasında kalınca akımların farkını düşün: rasyonalizm-empirizm, teizm-deizm, Platon-Aristoteles.
- Bitirince yanlışlarını "hangi anahtar kelimeyi kaçırdım?" diye analiz et.

Deneme 1

10 soru · 12 dakika

1. Bir köylü, yıllardır gözlediği bulutların biçimine ve rüzgârın yönüne bakarak yağmur yağıp yağmayacağını tahmin etmekte; bu bilgisini herhangi bir yönteme dayandırmadan çocuklarına aktarmaktadır.

Köylünün sahip olduğu bilgi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilimsel bilgi
B) Felsefi bilgi
C) Gündelik bilgi
D) Teknik bilgi
E) Dini bilgi

2. Bugüne kadar gözlenen bütün metallerin ısıtıldığında genleştiği görülmüştür. O hâlde bütün metaller ısıtıldığında genleşir.

Bu akıl yürütme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tümdengelim
B) Analoji
C) Sezgi
D) Diyalektik
E) Tümevarım

3. Bir düşünüre göre doğuştan gelen hiçbir bilgi yoktur. Hiç renk görmemiş biri renk düşüncesine sahip olamaz; zihnimizdeki bütün fikirler duyum ve iç gözlem yoluyla gelir.

Bu görüş aşağıdaki akımlardan hangisine aittir?

A) Empirizm
B) Rasyonalizm
C) Kritisizm
D) Fenomenoloji
E) Sezgicilik

4. Bir düşünüre göre evrende var olan her şey, düşünceler ve duygular da dahil, maddenin farklı görünüşleridir; maddeden bağımsız bir ruh ya da ide yoktur.

Bu görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) İdealizm
B) Materyalizm
C) Düalizm
D) Fenomenoloji
E) Nihilizm

5. Bir düşünüre göre bir hastanedeki sınırlı sayıdaki ilaç, en fazla sayıda hastanın iyileşmesini sağlayacak biçimde dağıtılmalıdır; çünkü bir eylemin doğruluğu, ürettiği toplam faydaya bağlıdır.

Bu düşünürün ahlak anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hedonizm
B) Egoizm
C) Ödev ahlakı
D) Utilitarizm
E) Varoluşçu ahlak

6. Bir filozof, sorduğu sorularla karşısındakinin bildiğini sandığı şeyi aslında bilmediğini ortaya koymakta; ardından yeni sorularla doğru tanımı onun kendisinin bulmasını sağlamaktadır.

Bu yöntem aşağıdaki filozoflardan hangisine aittir?

A) Sokrates
B) Protagoras
C) Gorgias
D) Thales
E) Demokritos

7. Bir İslam düşünürü, duyuların da aklın da yanılabileceğini görerek her şeyden şüphe etmiş; kesin bilgiye ise ancak kalbe doğan bir iç aydınlanma ile ulaşılabileceği sonucuna varmıştır.

Bu düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

A) Farabi
B) İbn Sina
C) Kindi
D) İbn Rüşd
E) Gazali

8. Bir düşünüre göre insanların günlük konuşmada kullandığı sözcüklerin belirsizliği ve yanlış kullanımı, doğru düşünmeyi engelleyen önyargılardan biridir.

Bu önyargı Francis Bacon'ın idollerinden hangisidir?

A) Soy idolleri
B) Mağara idolleri
C) Çarşı (pazar yeri) idolleri
D) Tiyatro idolleri
E) Doğuştan ideler

9. Bir düşünüre göre ateşe yaklaşan elin yanacağını düşünmemizin nedeni, iki olay arasında zorunlu bir bağ gözlememiz değildir; bu iki olayın birbirini hep izlemesine alışmış olmamızdır.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Descartes
B) Hume
C) Leibniz
D) Hegel
E) Comte

10. Bir düşünce akımına göre bir fikrin doğru olup olmadığı, uygulandığında ortaya çıkan pratik sonuçlara bakılarak belirlenir; sorunlarımızı çözmemize yardım eden fikir doğrudur.

Bu görüş aşağıdaki akımlardan hangisine aittir?

A) Fenomenoloji
B) Varoluşçuluk
C) Analitik felsefe
D) Pragmatizm
E) Yeni ontoloji

Deneme 2

10 soru · 12 dakika

1. Bir felsefeci, toplumda yaygın olarak doğru kabul edilen bir görüşü, gerekçelerini incelemeden benimsemeyi reddetmekte ve bu görüşün dayanaklarını tek tek sorgulamaktadır.

Bu tutum felsefi düşüncenin hangi özelliğini yansıtır?

A) Evrensel olması
B) Eleştirel olması
C) Birikimsel olması
D) Deneye dayanması
E) Dogmatik olması

2. "Bütün balıklar uçar. Hamsi bir balıktır. O hâlde hamsi uçar."

Bu argüman için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Öncülleri doğrudur ve geçerlidir.
B) Tümevarımsal bir argümandır.
C) Analojiye dayanır.
D) Geçerlidir ancak öncüllerinden biri yanlış olduğu için sonucu yanlıştır.
E) Geçersizdir ve sonucu doğrudur.

3. Bir düşünüre göre insan aklı, Tanrı'nın var olup olmadığı sorusuna kesin bir cevap verebilecek güçte değildir; bu nedenle bu konuda olumlu ya da olumsuz bir yargıda bulunmak mümkün değildir.

Bu görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teizm
B) Deizm
C) Panteizm
D) Ateizm
E) Agnostisizm

4. Bir düşünüre göre insanların yaşam, özgürlük ve mülkiyet hakları devletten önce gelir. Devlet bu hakları korumak için kurulmuştur ve bu hakları çiğneyen yönetime karşı direnmek meşrudur.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Locke
B) Hobbes
C) Machiavelli
D) Platon
E) Marx

5. Bir düşünüre göre bilim insanları belli bir dönemde ortak kabul gördükleri kuram ve yöntemler çerçevesinde çalışır. Bu çerçeveyle açıklanamayan sorunlar biriktiğinde bilimsel devrim gerçekleşir ve yeni bir çerçeve eskisinin yerini alır.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Popper
B) Viyana Çevresi
C) Kuhn
D) Bacon
E) Comte

6. Bir filozofa göre cömertlik savurganlık ile cimrilik arasında, cesaret ise korkaklık ile gözü karalık arasında yer alır. Erdemli insan aşırılıklardan kaçınan insandır.

Bu görüş aşağıdaki filozoflardan hangisine aittir?

A) Platon
B) Epikuros
C) Sokrates
D) Zenon
E) Aristoteles

7. Bir felsefe okuluna göre insan, değiştiremeyeceği olaylar karşısında üzülmemeli; evrene hâkim olan akla uygun yaşayarak tutkularından arınmalıdır. Gerçek özgürlük, iç huzurunu dış olaylardan bağımsız kılmaktır.

Bu görüş aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Epikurosçuluk
B) Stoacılık
C) Kuşkuculuk
D) Sofistler
E) Yeni Platonculuk

8. Orta Çağ'da bir düşünüre göre "insan", "ağaç" gibi genel kavramların dış dünyada gerçek bir varlığı yoktur; bunlar yalnızca tek tek varlıklara verdiğimiz ortak isimlerdir.

Bu görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nominalizm
B) Realizm
C) Panteizm
D) Deizm
E) Düalizm

9. Bir düşünüre göre bilgilerimiz deneyimle başlar; ancak deneyimden gelen malzeme, zihnin deneyimden önce var olan formları tarafından düzenlenmedikçe bilgiye dönüşmez.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Locke
B) Descartes
C) Hume
D) Kant
E) Berkeley

10. Bir düşünür, bir nesneyi incelerken o nesneyle ilgili bütün önyargıları, bilimsel teorileri ve gündelik kabulleri bir kenara bırakmayı; böylece nesnenin bilince göründüğü hâliyle özüne ulaşmayı önermektedir.

Bu yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pragmatizm
B) Analitik felsefe
C) Fenomenoloji
D) Sezgicilik
E) Pozitivizm

Deneme 3

10 soru · 12 dakika

1. **Aşağıdakilerden hangisi felsefi bilgiyi bilimsel bilgiden ayıran özelliklerden biridir?**

A) Akla dayanması
B) Sistemli olması
C) Tutarlı olması
D) Gerekçelendirilmesi
E) Deney ve gözlemle kesinleşmemesi

2. Bir düşünüre göre bir elmanın rengi, kokusu, sertliği ve tadı ancak algılandığı sürece vardır; hiçbir zihin tarafından algılanmayan bir elmanın varlığından söz etmek anlamsızdır.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Demokritos
B) Descartes
C) Berkeley
D) Marx
E) Aristoteles

3. Bir İlk Çağ düşünürüne göre hiçbir şey yoktur; bir şey olsaydı bile bilinemezdi, bilinseydi bile başkasına aktarılamazdı.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Gorgias
B) Protagoras
C) Parmenides
D) Sokrates
E) Pyrrhon

4. Bir düşünüre göre sanat, insanın hiçbir çıkar ve zorunluluk gözetmeden yalnızca kendi özgürlüğünü yaşadığı bir etkinliktir; insan ancak oynadığında tam anlamıyla insandır.

Bu görüş aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

A) Taklit kuramı
B) Yaratma kuramı
C) Katarsis
D) Oyun kuramı
E) Faydacı sanat anlayışı

5. Bir düşünüre göre devlet kurulmadan önce herkes herkese karşı savaş hâlindedir. İnsanlar can güvenliklerini sağlamak için bütün haklarını, gücü sınırsız bir yöneticiye devrederler.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Locke
B) Hobbes
C) Rousseau
D) Montesquieu
E) Farabi

6. Bir İlk Çağ filozofuna göre evren, gözle görülemeyecek kadar küçük, bölünemeyen ve sonsuz sayıdaki parçacıklar ile bunların içinde hareket ettiği boşluktan oluşur.

Bu görüş aşağıdaki filozoflardan hangisine aittir?

A) Thales
B) Empedokles
C) Demokritos
D) Pythagoras
E) Anaksimandros

7. Bir filozofa göre varlıklar ikiye ayrılır: Var olması için başka bir nedene ihtiyaç duyan varlıklar ve varlığı kendinden olan, var olmaması düşünülemeyen tek varlık.

Bu ayrım aşağıdaki filozoflardan hangisine aittir?

A) Kindi
B) Gazali
C) Augustinus
D) Ockham
E) İbn Sina

8. Bir düşünüre göre bir yönetici, devletin varlığını sürdürmek söz konusu olduğunda gerekirse sözünü tutmamalı ve ahlaken kötü sayılan araçlara başvurabilmelidir; çünkü siyasetin ölçütü ahlak değil başarıdır.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Thomas More
B) Campanella
C) Locke
D) Machiavelli
E) Rousseau

9. Bir düşünüre göre geleneksel ahlak, güçsüzlerin güçlülere karşı geliştirdiği bir "köle ahlakı"dır. İnsan bu değerleri aşarak kendi değerlerini yaratmalıdır.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Nietzsche
B) Kant
C) Mill
D) Hegel
E) Comte

10. Bir düşünüre göre felsefi sorunların birçoğu dilin yanlış ve belirsiz kullanımından doğar. Felsefenin görevi yeni kuramlar kurmak değil, kavramları ve önermeleri mantıksal olarak çözümleyerek bu karışıklıkları gidermektir.

Bu görüş aşağıdaki akımlardan hangisine aittir?

A) Varoluşçuluk
B) Analitik felsefe
C) Pragmatizm
D) Fenomenoloji
E) Yeni ontoloji

Deneme 4

10 soru · 12 dakika

1. Felsefi bir metni çözümlemek isteyen bir öğrenci önce metnin hangi soruya cevap aradığını, sonra kullanılan temel kavramları, son olarak da ileri sürülen iddiayı ve bu iddiayı destekleyen gerekçeleri belirlemektedir.

Öğrencinin yaptığı etkinlik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Felsefi okuma
B) Bilimsel deney
C) Tümevarım
D) Analoji kurma
E) Sanatsal yaratma

2. Bir düşünüre göre her konuda birbirine zıt ve eşit güçte iki görüş ileri sürülebilir. Bu nedenle hiçbir konuda kesin yargıda bulunmamak insanı ruh dinginliğine ulaştırır.

Bu görüş aşağıdaki akımlardan hangisine aittir?

A) Rasyonalizm
B) Pragmatizm
C) Kritisizm
D) Şüphecilik
E) Pozitivizm

3. Bir düşünüre göre Tanrı, evrenin dışında bulunan ve onu sonradan yaratan bir varlık değildir; doğa ile Tanrı tek ve aynı tözdür.

Bu görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teizm
B) Panteizm
C) Deizm
D) Ateizm
E) Agnostisizm

4. Bir düşünüre göre insanın her isteği ve kararı; kalıtımı, yetiştiği çevre ve geçmiş deneyimleri gibi önceden var olan nedenlerin zorunlu bir sonucudur. Bu nedenle tamamen özgürce seçilmiş bir eylemden söz edilemez.

Bu görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) İndeterminizm
B) Otodeterminizm
C) Varoluşçuluk
D) Egoizm
E) Determinizm

5. Bir düşünce akımına göre "Ruh ölümsüzdür" gibi deneyle doğrulanması mümkün olmayan önermeler doğru ya da yanlış değil, anlamsızdır.

Bu görüş aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Pragmatizm
B) Varoluşçuluk
C) Mantıkçı pozitivizm
D) Fenomenoloji
E) Yeni ontoloji

6. Bir filozofa göre gördüğümüz tek tek güzel şeyler zamanla değişir ve yok olur; ancak güzelliğin kendisi değişmez ve yalnızca akılla kavranır. Doğru bilgi, duyularla değil bu değişmez özlerin akılla kavranmasıyla elde edilir.

Bu görüş aşağıdaki filozoflardan hangisine aittir?

A) Aristoteles
B) Platon
C) Demokritos
D) Protagoras
E) Epikuros

7. Bir Orta Çağ düşünürüne göre insan aklı, Tanrı'nın aydınlatması olmadan doğru bilgiye ulaşamaz; bu nedenle inanç, anlamanın ön koşuludur.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Augustinus
B) İbn Rüşd
C) Ockham
D) Kindi
E) Farabi

8. Bir düşünüre göre evren, bölünmeyen, yer kaplamayan ve her biri evrenin tamamını kendi bakış açısından yansıtan sonsuz sayıda ruhsal birimden oluşur.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Descartes
B) Spinoza
C) Bacon
D) Hobbes
E) Leibniz

9. Bir düşünüre göre her düşünce kendi karşıtını doğurur; bu iki karşıt arasındaki çatışma, ikisini de içeren daha üst bir düşüncede uzlaşır ve gerçeklik bu süreçle sürekli gelişir.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Comte
B) Hume
C) Hegel
D) Kierkegaard
E) Mill

10. Bir düşünüre göre akıl, gerçekliği parçalara ayırarak inceler ve bu yüzden sürekli akış hâlindeki yaşamı kavrayamaz. Yaşamın özünü ancak doğrudan ve bütünsel bir kavrayış olan sezgi yakalayabilir.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Husserl
B) Sartre
C) Russell
D) Bergson
E) Popper

Deneme 5

10 soru · 12 dakika

1. **Aşağıdakilerden hangisi dini bilginin özelliklerinden biridir?**

A) Deney ve gözlemle sınanabilmesi
B) Kişiden kişiye değişen estetik sezgilere dayanması
C) Araç ve gereç üretmeye yönelik olması
D) Kutsala dayanması ve sorgulanmadan kabul edilmesi
E) Eleştirel ve refleksif olması

2. Bir düşünüre göre insan zihni olayları önce doğaüstü güçlerle, sonra soyut kavramlarla açıklamış; en sonunda gözlem ve deneye dayalı yasalarla açıklama aşamasına ulaşmıştır. Geçerli olan tek bilgi bu son aşamanın bilgisidir.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Comte
B) Kant
C) Hegel
D) Husserl
E) Bergson

3. Bir düşünüre göre insanın amacı hazdır; ancak her haz peşinden koşulmaya değmez. Acıya yol açabilecek aşırı hazlardan kaçınılmalı, ölçülü yaşanarak ruhun dinginliğine ulaşılmalıdır.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Aristippos
B) Hobbes
C) Epikuros
D) Kant
E) Nietzsche

4. Bir filozofa göre trajedi, insan eylemlerini taklit eder ve izleyicide uyandırdığı acıma ve korku duyguları aracılığıyla onun ruhunu arındırır.

Bu görüş aşağıdaki filozoflardan hangisine aittir?

A) Platon
B) Aristoteles
C) Schiller
D) Croce
E) Kant

5. Bir düşünüre göre egemenlik devredilemez ve bölünemez; yasalar tek tek bireylerin değil, ortak iyiyi gözeten halkın genel iradesinin ifadesi olmalıdır.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Hobbes
B) Locke
C) Machiavelli
D) Montesquieu
E) Rousseau

6. Bir İlk Çağ filozofuna göre evrenin ana maddesi su, hava ya da ateş gibi belirli bir madde olamaz; her şeyin kaynağı sınırsız ve belirsiz olan bir ilkedir.

Bu görüş aşağıdaki filozoflardan hangisine aittir?

A) Thales
B) Anaksimenes
C) Herakleitos
D) Anaksimandros
E) Empedokles

7. Bir İslam filozofu, Gazali'nin filozofları eleştirdiği esere cevap olarak bir kitap yazmış; doğru akıl yürütme ile vahyin aynı hakikati farklı yollarla dile getirdiğini, bu nedenle aralarında gerçek bir çatışma olamayacağını savunmuştur.

Bu filozof aşağıdakilerden hangisidir?

A) İbn Sina
B) Kindi
C) İbn Rüşd
D) Augustinus
E) Anselmus

8. Bir filozofa göre evrende birbirinden tamamen farklı iki töz vardır: özü düşünmek olan ruh ve özü yer kaplamak olan madde.

Bu görüş aşağıdaki filozoflardan hangisine aittir?

A) Descartes
B) Spinoza
C) Leibniz
D) Locke
E) Hobbes

9. Bir düşünüre göre özgürlüğün korunabilmesi için yasa yapma, yasaları uygulama ve yargılama yetkileri aynı kişi ya da kurulda toplanmamalı; birbirini denetleyen ayrı güçlere verilmelidir.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Rousseau
B) Hobbes
C) Hegel
D) Marx
E) Montesquieu

10. Bir düşünüre göre varlık tek tip değildir: En altta cansız madde, onun üstünde canlılık, sonra ruhsal yaşam ve en üstte tinsel varlık katmanları bulunur. Üst katmanlar alttakilere dayanır ama onlara indirgenemez.

Bu görüş aşağıdaki düşünürlerden hangisine aittir?

A) Husserl
B) N. Hartmann
C) Heidegger
D) Wittgenstein
E) W. James

Cevap Anahtarı

Deneme	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Deneme 1	C	E	A	B	D	A	E	C	B	D
Deneme 2	B	D	E	A	C	E	B	A	D	C
Deneme 3	E	C	A	D	B	C	E	D	A	B
Deneme 4	A	D	B	E	C	B	A	E	C	D
Deneme 5	D	A	C	B	E	D	C	A	E	B

Kısa Çözümler

Deneme 1

1-C: Deneyime dayanan, yöntemsiz ve pratik amaçlı bilgi gündelik bilgidir. Bilimsel bilgi sistemli gözlem ve deneye dayanır.

2-E: Tek tek gözlemlerden genel bir sonuca varmak tümevarımdır; sonucu kesin değil, olasılıklıdır.

3-A: Doğuştan bilginin reddi ve bilginin kaynağının deneyim olması empirizmin (Locke) temel iddiasıdır.

4-B: Varlığın özünü madde olarak gören görüş materyalizmdir. Düalizm madde ile düşünceyi iki ayrı töz sayar.

5-D: En çok sayıda insana en büyük faydayı esas alan görüş utilitarizmdir (Bentham, Mill).

6-A: Bilgisizliği gösteren ironi ve bilgiyi kişiye buldurduğu doğurtma, Sokrates'in yöntemidir.

7-E: Şüpheyi yöntem olarak kullanıp kesin bilgiyi sezgide bulan düşünür Gazali'dir.

8-C: Dilden ve sözcüklerin yanlış kullanımından doğan yanılgılar çarşı (pazar yeri) idolleridir.

9-B: Nedenselliği zorunlu bir bağ değil, alışkanlıktan doğan beklenti olarak gören Hume'dur.

10-D: Doğruluğu pratik fayda ve işe yarama ile ölçen akım pragmatizmdir (James, Dewey).

Deneme 2

1-B: Hiçbir bilgiyi sorgulamadan kabul etmemek felsefenin eleştirel özelliğidir.

2-D: Argümanın yapısı geçerli bir tümdengelimdir; ancak ilk öncül yanlış olduğundan sonuç da yanlıştır. Geçerlilik yapıyla, doğruluk içerikle ilgilidir.

3-E: Tanrı'nın varlığının bilinemeyeceğini savunan görüş agnostisizmdir. Ateizm ise Tanrı'nın olmadığını öne sürer.

4-A: Doğal hakları devletten önce gören ve devleti bu hakların koruyucusu sayan Locke'tur. Hobbes ise mutlak egemeni savunur.

5-C: Paradigma, normal bilim ve bilimsel devrim kavramları Kuhn'a aittir.

6-E: Erdemi iki aşırı uç arasındaki orta yol olarak tanımlayan Aristoteles'tir.

7-B: Evrensel akla (logos) uygun yaşamak ve tutkulardan arınmış dinginlik (apatheia) Stoacılığın temel düşüncesidir.

8-A: Tümellerin yalnızca isimden ibaret olduğunu savunan görüş nominalizmdir (Ockham). Realizm tümellerin gerçekten var olduğunu savunur.

9-D: Bilginin deneyimle başlayıp aklın önsel formlarıyla biçimlendiğini savunan Kant'tır (kritisizm).

10-C: Önyargıları paranteze alarak (epoche) özün bilgisine ulaşmayı amaçlayan yöntem fenomenolojidir (Husserl).

Deneme 3

1-E: Akla dayanma, sistemlilik, tutarlılık ve gerekçelendirme iki bilgi türünde de vardır. Felsefi bilgi deneyle sınanıp kesinleşemez.

2-C: "Var olmak algılanmaktır" diyen ve maddeden bağımsız bir varlığı reddeden Berkeley'dir (öznel idealizm).

3-A: Varlığı, bilgiyi ve iletişimi reddeden bu üçlü iddia Gorgias'a aittir; nihilizmin klasik örneğidir.

4-D: Sanatı çıkarsız ve özgür bir oyun etkinliği olarak gören görüş oyun kuramıdır (Schiller).

5-B: Doğa durumunu savaş hâli olarak gören ve güvenlik için mutlak egemeni savunan Hobbes'tur.

6-C: Evreni atomlar ve boşlukla açıklayan Demokritos'tur.

7-E: Varlığı mümkün varlık ve zorunlu varlık olarak ayıran İbn Sina'dır.

8-D: Siyaseti ahlaktan ayıran ve devletin bekasını her şeyin üstünde tutan Machiavelli'dir.

9-A: Köle ahlakı eleştirisi ve değerlerin yeniden değerlendirilmesi Nietzsche'ye aittir.

10-B: Felsefeyi dilin mantıksal çözümlemesi olarak gören akım analitik felsefedir (Russell, Wittgenstein).

Deneme 4

1-A: Bir metnin sorusunu, kavramlarını, iddiasını ve gerekçelerini ayrıştırmak felsefi okumadır.

2-D: Kesin bilginin mümkün olmadığını ve yargıdan kaçınmak gerektiğini savunan görüş şüpheciliktir (Pyrrhon).

3-B: Tanrı ile evreni (doğayı) bir sayan görüş panteizmdir (Spinoza).

4-E: İradenin önceden var olan nedenlerle belirlendiğini savunan görüş determinizmdir.

5-C: Doğrulanabilirliği anlamlılık ölçütü yapan ve metafiziği reddeden akım mantıkçı pozitivizmdir (Viyana Çevresi).

6-B: Değişen nesnelerin ötesinde değişmez ideaların bulunduğunu ve bilginin onların akılla kavranması olduğunu savunan Platon'dur.

7-A: İnancı anlamanın ön koşulu sayan ve bilgiyi Tanrı'nın aydınlatmasına bağlayan Augustinus'tur.

8-E: Evreni monad denilen ruhsal birimlerle açıklayan Leibniz'dir.

9-C: Tez, antitez ve sentezden oluşan diyalektik süreçle gelişen tin anlayışı Hegel'e aittir.

10-D: Gerçekliğin akılla değil sezgiyle kavranabileceğini savunan Bergson'dur (sezgicilik).

Deneme 5

1-D: Dini bilgi vahye ve kutsala dayanır, dogmatiktir. A bilimsel, B sanatsal, C teknik, E felsefi bilginin özelliğidir.

2-A: Teolojik, metafizik ve pozitif aşamalardan söz eden ve yalnızca bilimsel bilgiyi geçerli sayan Comte'tur (pozitivizm).

3-C: Ölçülü hazzı ve ruh dinginliğini (ataraksia) savunan Epikuros'tur. Aristippos ise anlık ve bedensel hazzı öne çıkarır.

4-B: Taklidi olumlayan ve sanatın arındırıcı etkisini (katarsis) vurgulayan Aristoteles'tir.

5-E: Egemenliği halkın genel iradesine dayandıran Rousseau'dur (Toplum Sözleşmesi).

6-D: Arkheyi sınırsız ve belirsiz olan "apeiron" olarak gören Anaksimandros'tur.

7-C: Gazali'nin Filozofların Tutarsızlığı'na Tutarsızlığın Tutarsızlığı ile cevap veren İbn Rüşd'dür.

8-A: Düşünen töz ile yer kaplayan tözü ayıran düalist görüş Descartes'a aittir. Spinoza ise tek töz kabul eder.

9-E: Kuvvetler ayrılığını savunan Montesquieu'dür (Kanunların Ruhu).

10-B: Varlığı katmanlarla açıklayan yeni ontoloji N. Hartmann'a aittir.

© Sosyologer · www.sosyologer.com · Bu denemeler Sosyologer tarafından özgün olarak hazırlanmıştır. İzinsiz çoğaltılamaz. Konu anlatımı ve ders notları için AYT Felsefe sayfasını ziyaret edin.